

Темазы:

Чагырышпаан нарын домактарга
кичээл-катаптаашкын

Сорулгавыс:

- 1.чагырышпаан нарын домак деп чул ;
- 2.ЧПНД болуктерин (эвилел чок ЧПНД, эвилелдиг ЧПНД)
- 3.ЧПНД биче сектерни салырын ;
- 4.чагырышпаан нарын домактарны шын ажыглап билирин катаптаар;

Дараазында онаалгаларны номчааш
долу, тода харыларны берин̄ер.

Чедиишкінніг болуңар!

1. Биче сектерни турза чогуур черлеринге салбышаан, дурумнерни тайылбырлаар (Чуге биче сек салганын). Домактарнын чугула кежигуннерин айтыр.

1. Час эрткен ооң соонда чай эгелээн

2. Ол хүн чаашкын улам күштелип соок хат база эгелээн

3. Улус оон-моон шуугаан а Мыкылай улустуң ыыдын оожургадып турган.

4. Ис-даа чок ынчалза-даа ыт халып-ла олурган.

2. Эвилелдерлиг болгаш

Эвилел чок чагырышпаан нарын домактар чогаадыр.

3. ЧПНД-ның утка талазы-бile бөлүктөрин айтыңар:

1. харылзаалыг: Мал-маган чоорту оъттап үнүп келген болгаш олар ырап, тарады маңнашпаан.
2. харылзаалыг: Дээр аяс, ынчалза-даа сонгу чүктен ажыңнааш салғын хадып турган.
3. харылзаалыг: Мээн анаа-ла база хөрекчүрээмгэ бирде кыш дүжүп, бирде час дүжүп турары ол-дур ийин.

**Эр-хейлер!!! Ам-даа
бурунгаар!**

4. Домактың морфолог-синтаксистиг сайгарылгазын кылгаш, схемага көргүзер.

Агаар чоорту экижип булут сойлу берген болгаш сүт дег дүн эгелээн.

- 1) Домактың хевириң, предикаттыг төвүн айыткаш, чугула кежигүннерин тывар.
- 2) Домактың ийиги черге кежигүннерин сайгарар, кайы чугаа кезэбile илереттингенин айтыр.
- 3) Домактың характеристиказын кылыш.
- 4) Домактың схемазын кылгаш, аразында чүнчүң дузазы-бile холбашканын айтыр.

**Улегер домакты номчааш, домактың
хевирин, чугула кежигүннерин айтыр.**

Утказын тайылбыраар

2. Күш оглу каяа-даа ужар,

Кижи төлү каяа-даа чоруур.

5.Бөдүүн домактарны эвилдер-били каттыштырышаан, бижик демдектерин салынар.

1.Хүн ажа берген. Чырык хевээр. 2.Чаъс дораан соксай берген. Шуурган ону үзе хадып каапкан. 3.Арганың ыржымын үреп,... хөөрүк эде бээр. Күшкаштар мыжыражыр.4.Кежээликтей кино көөр бис. Концерт баар бис.

Мергежилге ,арын

Түңнел:

- 1.Бөгүн кичээлде чуну катаптадывыс ?
- 2.Кичээлден чаа чуну билип алдынар?

Онаалга:

- 1.«5» демдекке** Тоол чогаадыр «Чагырышпаан нарын домак» Шыян ам ...
- 2. «4» демдекке** ЧПНД чогаадыр (2 ун аяны-бите холбашкан, 3 эвилелдерлиг : катыштырар 1, удурланыштырар 1, ангыланыштырар 1)

Демдек салыры:

- 1.Кичээл менээ болду
- 2.Чүгэ дизе....
- 3.Немей билип алыксап турар чүүлүм
- 4.Үнчангаш бодумга «...» деп демдекти салдым.

a) морфологтүг сайгарылга

- эзимнери- 1) чуве ады

2) эге хевири – эзим

3) укталбаан

4) ниити

5) х.с.

6) х.х.- эзимнери

7) А.п.

8) кол сос